

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, talousjätevesien johtaminen pohjavesialueella

Asia

Kiinteistölle 211–410–5–29 haetaan lupaa poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella.

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n kohdan "Talousjätevesien johtaminen pohjavesialueella" mukaan: "Pohjavesialueella jätevesien johtaminen maaperään on kiellettyä. Pohjavesialueella kaikkien talousjätevesien käsittelyyn ja johtamiseen käytettävien rakenteiden tulee olla tiiviitä. Jätevedet on joko johdettava tiiviiseen säiliöön tai johdettava käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle tai käsiteltävä pohjavesialueella niin, että käsitellyt jätevedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Vähäiset harmaat jätevedet (ns. kantovedet) voidaan imeyttää pohjavesialueella edellyttäen, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa."

Rakentamislupahakemus ja vireilletulo

Kiinteistön 211–410–5–29 jätevesijärjestelmän saneeraamiseen liittyen on 12.9.2025 tullut vireille rakentamislupahakemus Kangasalan kaupungin rakennusvalvontaan. Hakemuksen mukaan kiinteistöllä sijaitsevan vakituisen asuinrakennuksen harmaat jätevedet on tarkoitus johtaa käsiteltäväksi harmaavesipuhdistamoon (BioRami 600), josta puhdistunut harmaajätevesi puretaan kivipesään. Kiinteistöllä muodostuvat wc-jätevedet johdetaan 10 m³:n umpisäiliöön.

Poikkeamishakemus ja vireilletulo

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojeluun on 19.11.2025 tullut vireille hakemus poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella. Hakemus koskee kiinteistölle 211–410–5–29 rakennettavaksi suunniteltua harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmää (BioRami 600), josta puhdistetut harmaat jätevedet on

tarkoitus johtaa kivipesän kautta maaperään. Kiinteistö sijaitsee Kirkkoharju-Keisarinharju-pohjavesialueella, joka on luokiteltu 2-luokan pohjavesialueeksi (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue).

Poikkeamishakemuksen perusteluissa on todettu, että kiinteistöä ei ole mahdollista liittää kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Mikäli harmaat jätevedet johdetaan myös umpisäiliöön (10 m³), pitää umpisäiliö tyhjentää vähintään kerran kuukaudessa, koska kiinteistöllä on vakituinen asunto. Kaikkien jätevesien johtaminen umpisäiliöön tulee kohtuuttoman kalliiksi, ja säiliön tyhjennykseen liittyvä liikennöinti lisää kasvihuonepäästöjä.

Hakemuksessa on perusteltu, että puhdistettujen harmaiden jätevesien johtamisesta maastoon ei aiheudu vaaraa hakijan omaan ja naapureiden talousvesikaivoihin. Harmaaajätevesijärjestelmän purkupaikan etäisyys lähimpiin talousvesikaivoihin on yli 30 metriä. Alueella ei myöskään ole kunnallista talousvedenottoa, lähin kunnallinen talousvedenotto sijaitsee Rikussa Vesijärven rannalla neljä kilometriä Kangasalan keskustasta Pikonlinnan suuntaan. Harmaaajätevesijärjestelmän purkupaikan sijoittamisessa noudatetaan Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisia vähimmäisuojaetäisyyksiä (talousvesikaivo 30 m, maalämpökaivo 30 m, vesistö 10 m, rakennus 5 m ja pohjaveden pinta 1 m).

Hakemuksen perusteluissa on esitetty, että puhdistettujen harmaiden jätevesien johtamisesta maastoon ei aiheudu vaaraa pohjavesille ja ympäristölle. Kiinteistölle suunnitellun harmaavesipuhdistamon (BioRami 600) käsittelykapasiteetti on 600 l/vrk ja se on mitoitettu 1–5 henkilön käyttöön. Harmaavesipuhdistamossa puhdistettu harmaaajätevesi ohjataan purkuputkella näytteenottokaivon kautta kivipesään. Puhdistettujen harmaiden jätevesien näytteenottokaivolla seurataan puhdistusjärjestelmän tehoa ja toimivuutta. BioRami 600:n puhdistustehot harmaalle vedelle ovat olleet EN12566-3 CE-testissä seuraavat: BHK7 (biologinen hapen kulutus 7 vrk, orgaaninen aine) > 83 %, Nkok (kokonaistyyppi) > 0 % ja Pkok (kokonaisfosfori) > 18 %

Toimivalta

Viranomaislautakunta on siirtänyt kokouksessaan 18.6.2025 51 § toimivaltansa alaiselleen viranhaltijalle mm. poikkeamisen myöntämisen ympäristönsuojelumääräyksistä ympäristöpäällikölle ja ympäristötarkastajille.

Päätös

Kiinteistölle 211-410-5-29 myönnetään poikkeaminen Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella. Kiinteistöllä sijaitsevan asuinrakennuksen harmaat jätevedet voidaan johtaa rakentamislupahakemuksen mukaisesti harmaavesipuhdistamoon (BioRami 600), josta puhdistunut harmaajätevesi johdetaan purettavaksi kivipesän kautta maaperään. Poikkeaminen myönnetään seuraavin edellytyksin:

Kiinteistön jätevesijärjestelmän tulee täyttää myönnettyä poikkeamista lukuun ottamatta Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset sekä ympäristönsuojelulain 527/2014 ja talousjätevesiasetuksen 157/2017 mukaiset vaatimukset.

Jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava ympäristönsuojelulain ja talousjätevesiasetuksen sekä laitteen valmistajan ohjeiden mukaisesti. Jätevesijärjestelmän kunnossapito sekä lietesäiliöiden tyhjentäminen tulee tapahtua kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätevesijärjestelmän toimintaa tulee tarkkailla säännöllisesti ja jätevesijärjestelmää on ylläpidettävä siten, että ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukainen perustason puhdistusvaatimus täyttyy. Mikäli jätevesijärjestelmän toiminnassa havaitaan puutteita, on kiinteistön omistajan ryhdyttävä välittömästi toimiin jätevesijärjestelmän toimivuuden palauttamiseksi. Jätevesijärjestelmän huolloista ja säiliön tyhjennyksistä on pidettävä kirjaa, joka on pyydytässä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Mikäli kiinteistön jätevesijärjestelmää muutetaan, on kiinteistön omistajan huolehdittava siitä, että myönnetty poikkeaminen arvioidaan uudestaan Kangasalan ympäristönsuojelussa.

Kiinteistön omistajan vaihtuessa on myönnetty poikkeamispäätös annettava tiedoksi kiinteistön uudelle omistajalle.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 21 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa

ympäristönsuojelumääräyksistä. Kangasalan kaupungin ympäristönsuojeluun toimitetussa hakemuksessa on esitetty perustelut Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella poikkeamiseen. Hakemuksen mukainen poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan myöntää. Poikkeamisesta ei katsota aiheutuvan vaaraa ympäristölle.

Hakemuksessa on perusteltu, että kiinteistöä ei voida liittää kunnalliseen viemäriverkostoon, jolloin kiinteistön jätevesien käsittely tulee tapahtua kiinteistökohtaisella jätevesijärjestelmällä. Poikkeaminen koskee pelkästään asuinrakennuksella muodostuvien puhdistettujen harmaajätevesien purkamista maaperään, wc-jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja kuljetetaan muualle käsiteltäväksi. Talousjäteveden koostumukseen liittyen on huomioitavaa, että talousvedestä wc-jätevedet sisältävät valtaosan ympäristöä kuormittavista haitta-aineista ja mikrobeista.

Hakemuksessa on esitetty, että jätevesijärjestelmän puhdistustaso täyttää ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukaisen perustason puhdistusvaatimuksen, jonka kiinteistön jätevesijärjestelmän tulee täyttää ympäristönsuojelulain 156 a §:n mukaisesti. Ympäristönsuojelulain mukainen perustason puhdistusvaatimus pelkille harmaille jätevesille on 67 % orgaanisen aineen osalta, 0 % kokonaisfosforin osalta ja 0 % kokonaistypen osalta, kun wc-jätevedet johdetaan umpisäiliöön.

Kiinteistö sijaitsee Kirkkoharju-Keisarinharju-pohjavesialueella, jolla ei ole vesilaitoksen talousvedenottoa. Lähin vesilaitoksen talousvedenotto sijaitsee Riku1-pohjavesialueella, noin kolmen kilometrin etäisyydellä kiinteistöltä vesiteitse ja noin neljän kilometrin etäisyydellä maateitse. Lähimpiin talousvesikäivoihin, kuten myös pohjaveteen ja vesistöön, jää harmaiden jätevesien purkupaikasta Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaiset vähimmäisetäisyydet.

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä on myönnetty vain Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaiseen talousjätevesien johtamiseen pohjavesialueella, muutoin jätevesijärjestelmän on täytettävä Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset. Jätevesijärjestelmän on myös täytettävä ympäristönsuojelulain 527/2014 ja talousjätevesiasetuksen 157/2017 mukaiset vaatimukset. Jätevesijärjestelmän kunnossapitoon sekä lietesäiliöiden tyhjentämiseen liittyen on noudatettava kunnallisia jätehuoltomääräyksiä.

Kiinteistön jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava asianmukaisesti järjestelmän toimivuuden takaamiseksi. Mahdollisiin toimintahäiriöihin on puututtava välittömästi, jotta jätevesistä ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä on kohteeseen soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy.

Myönnetty poikkeaminen koskee 12.9.2025 vireille tulleen rakentamislupahakemuksen mukaista jätevesijärjestelmää. Mikäli jätevesijärjestelmää muutetaan, tulee poikkeaminen arvioida uudestaan Kangasalan ympäristönsuojelussa.

Kiinteistön omistajaa on edellytetty tiedottamaan kiinteistön seuraavaa omistajaa myönnetystä poikkeamispäätöksestä kiinteistön omistajuuden vaihtuessa. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillä olovelvollisuus).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 6 §, 154 b §, 156 §, 156 a § ja 202 §

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 157/2017

Kunnalliset jätehuoltomääräykset, 2021 (päivitetty 2023, 2024 ja 2025), 36 §, 37 §

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2021, 5 § ja 21 §

Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 8.10.2024 59 § (taksa)

Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 18.6.2025 51 § (toimivallan siirtäminen)

Suoritemaksu

Hakemuksen käsittelystä peritään voimassa olevan maksutaksan mukainen maksu 300 euroa. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudesta liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti. Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös on tehty 4.12.2025. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Kangasalan kaupungin verkkosivuilla 5.12.2025. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Allekirjoitus

Anni Kelola
ympäristötarkastaja
p. 0503516506
ymparistonsuojelu@kangasala.fi

Tiedoksi

Hakija (Lupapiste)
Kangasalan rakennusvalvonta (Lupapiste)

Liitteet

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Viranomainen, jolle valitus tehdään:

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43
 PL 204, 65101 VAASA
 sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 puhelin: kirjaamo 029 5642 780 (ma–pe 8.00–16.15)

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen, ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitusaika ja valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaanista. Valitusasiakirjat on jätettävä omalla vastuulla niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeiseen päivään mennessä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö:

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä lisäksi ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaisella
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa Vaasan hallinto-oikeuteen henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituksen valitusajassa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan tai laitoksen johtajalle. Tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa, ellei toisin määrätä. Tarkempia tietoja oikeudenkäyntimaksuista saa hallinto-oikeudesta.